

Delegati odložili glasovanje

Razprava o predlogu odloka o sprejetju zazidalnega načrta za območje zazidalnega otoka CS-6 (Nove Poljane) se je na juljski seji zbornega združenega dela naše občinske skupščine obrnila v nepričakovano smer. Medtem ko so delegati zbornega združenega dela odločili, da bodo o predlogu odloka glasovali šele na septembrski seji.

Kljub temu, da je bil osnutek predloga odloka o javni razpravi od januarja meseca letos in so krajinari posredovali svoje pripombe na zazidalni načrt zazidalnega otoka CS-6, se delegati Kliničnega centra s svojimi pripombami niso pojavili niti v prvem delu javne razprave, niti takrat, ko je bil izdelan popravljen zazidalni načrt Novih Poljan, kjer so bile upoštevane pripombe in predlogi krajanov. Svoje pripombe so delegati konferenc delegacij Kliničnega centra povedali šele na seji zbornega združenega dela in to v taki obliki, da se je večina prisotnih delegatov odločila za odlog glasovanja. Do septembrske seje bodo tako člani Izvršnega sveta naše občinske skupščine, predstavniki Zavoda za družbeni razvoj Ljubljane in člani strokovnih služb Kliničnega centra skušali najti skupni jezik in se dogovoriti o nadaljnjem razvoju Novih Poljan.

Delegati Kliničnega centra so v svoji razpravi našli vrsto razlogov, zakaj bi se stanovanjska soseska na zazidalnem otoku CS-6 ne smela graditi. Pripombe so se dotaknile novega naselja v pogledu gostote prebivalstva v načrtovanem naselju, prometnega režima, ki bi nastal z izgradnjo nove Glonarjeve ceste, neugodnega vpliva bolnikov psihiatričnega oddelka Kliničnega centra na bodoče stanovalce novega stanovanjskega naselja in obratno, utesnenosti Kliničnega centra in s tem prepreke za nadaljnje širjenje te delovne organizacije in končno tudi, da bi visoki stolpiči, ki so v novem naselju načrtovani, zakrili bolnikom razgled na Grad in Golovec.

Čeprav so predstavniki

Izvršnega sveta naše občinske skupščine in Zavoda za družbeni razvoj Ljubljane, ki je naredil načrt za izgradnjo Novih Poljan, vse pripombe lahko ovrgli kot neutemeljene, so bili delegati zbornega združenega dela mnenja, da se o predlogu odloka ne morejo odločiti dokler ne bo stekel usklajevalni postopek med prizadetimi »strankami«.

Gostota prebivalcev v novem naselju po besedah delegatov namreč presega gostoto v vseh že obstoječih stanovanjskih soseskah v Ljubljani, saj je številka 432 stanovalcev na hektar res visoka. Vendar pa je načrt nove soseske narejen tako, da ta gostota ne bo prišla do izraza v taki obliki, kakršno so prikazali delegati Kliničnega centra.

Prav tako tudi ni problematičen prometni režim, ki naj bi vladal po izgradnji nove soseske. Nove Poljane same so načrtovane tako, da je promet popolnoma izključen iz stanovanjske okolice in bodo do blokov imela dostop le vozila reševalne postaje, gasilcev in komunalnega podjetja. Tudi Zaloška cesta ne bo zaradi novega naselja nič bolj obremenjena. Nasprotno, lahko bo postala interna prometna pot Kliničnega centra. Izgradnja novega cestnega režima v tem delu namreč ne pogojuje izgradnje stanovanjske soseske in so v tej smeri možne različne rešitve.

Kar zadeva širjenje Kliničnega centra in njegovo utesnenost, ki bi jo izgradnja soseske predstavljala, so pripombe delegatov precej neutemeljene. Ker strokovne službe Centra še do sedaj niso izdelale razvojnega plana Centra, zazidalnega načrta Centra in tudi ne urbanistič-

nega plana – morale bi vse te dokumente predložiti občinski skupščini že pred nekaj leti, je nova soseska načrtovana tako, da razvoja v določeni meri ne bo ovirala. Zazidalni načrt zazidalnega otoka CS-6 je namreč upošteval možnosti razvoja Centra »na slepo« in je ta možnost, da bi ga zavrl,

Občina Center ima zelo veliko izbiri zazidalnih površin in zato je treba izrabiti vsako možnost, ki je dana. V nasprotnem primeru bo občina postala »stara«, saj se povprečna starost občanov viša. Strukturo prebivalstva je treba torej pomladiti, kar pa je možno samo na ta način, da s pridobitvijo novih stanovanjskih površin pridobi tudi mlade družine in obdrži tudi število prebivalcev na številki 40.000. Če v občini torej ne bomo pridobili novih stanovanjskih površin, bo sčasoma postala tisti del mesta, kamor hodijo ljudje iz drugih občin v službo, medtem ko bo sama imela vedno manj aktivnega prebivalstva.

S pozidavo zazidalnega otoka CS-6 se ponuja lepa priložnost, da bo občina obogatena za okrog 4000 novih občanov. Prav zato se vsi odgovorni faktorji zavzemajo za to, da bi nova stanovanjska soseska Nove Poljane zrastle čimprej. Zgodilo pa se je to, da se bo vsa stvar zavlekla, ker se delegati Kliničnega centra niso dogovorili pravočasno, kaj jim v zvezi z Novimi Poljanami – načrtovane so namreč kot neposredna soseda Centra – ne ugaja.

Tako ravnanje delegatov prinaša številne nesporazume,

neutemeljena. Poleg tega pa je Klinični center že sedaj precej večji, kakor bi po mnenju številnih strokovnjakov v svetu smel biti. Le ti so namreč mnenja in težijo za tem, da bi zdravstvene ustanove ne imele več kot 1000 postelj in toliko zaposlenih, kakor jih kapaciteta take zdravstvene ustanove zahteva.

In če se nazadnje dotaknemo samo še razgleda, pa morda osebnih razmišljanj enega od prisotnih delegatov zbornega združenega dela. Res bodo bolniki za razgled nekoliko prikrajšani, vendar situacija ne bo mnogo slabša od sedanje. Ni pa to vzrok, ki bi lahko preprečil gradnjo nove stanovanjske soseske. Ob upoštevanju takih in podobnih pripomb, bi se Ljubljana le težko razvijala. Tudi v primeru, da odločajo delegati, ki so »sa-

me, sledijo usklajevalni postopki in iskanje skupnih rešitev. Zakaj so delegati s svojimi pripombami – zazidalni načrt je bil v javni razpravi dovolj dolgo – »prišli na dan« šele na seji zbornega združenega dela, ko se je bilo treba dokončno odločiti, prižgati zeleno luč za novo stanovanjsko sosesko in stremeti za tem, da bi bila soseska čim prej dograjena. Verjetno bi člani izvršnega sveta občine ne nasprotovali, če bi se želeli delegati o spornih točkah v zvezi z zazidalnim načrtom pomeniti pred zasedanjem občinske skupščine. Vpliv razprave delegatov Kliničnega centra na ostale delegate zbornega združenega dela je pozvračil odlog sprejetja predloga odloka o sprejetju zazidalnega načrta za zazidalni otok CS-6 Nove Poljane.

V razpravi je eden od delegatov omenil, da se ne more odločiti o stvari, ki jo je videl danes prvič, dovolj zavestno in odgovorno. S preložitvijo glasovanja na prihodnjo sejo – v takem primeru delegati ne pridobijo več, saj bodo na septembrski seji zbornega združenega dela prisotni drugi delegati in med njimi se prav lahko znajde kdo, ki bi mogel trditi isto. In stanje izpred enega meseca se ponovi.

mo« ljudje in kot taki tudi občutljivi tam, kjer bi bili lahko prizadeti sami. Morda povsem nezavedno so se deloma naslonili na osebna razmišljanja enega od delegatov. Ta razmišljanja pa so tekla na mlin prisotnih posameznikov, ki se jim bo morda nekega dne pripetilo to, da bodo morali tudi sami postati »gostje« Klinič-

nega centra in bodo lahko gledali le sive zidove stolpičev in strehe hiš v okolici Centra. In morda s tem v zvezi še nekaj podobnih neprijetnosti.

Končni rezultat preloženega glasovanja bodo občutili bodoči stanovalci nove soseske. Kvadratni meter stanovanjske površine je iz dneva v dan dražji – višjo ceno bodo plačali tisti, ki po vsej verjetnosti na seji niso bili prisotni. Ker se bo gradnja soseske zavlekla, bo približno 4000 ljudi

V zvezi z novo stanovanjsko sosesko in tolikimi novimi prebivalci, med katerimi bo prav gotovo tudi precej otrok, se je na seji pojavilo še eno vprašanje: »Kam bodo ti otroci hodili v šolo?« Vendar bi to ne smelo – in tudi ne bo – biti problem, saj imamo v občini najvišji odstotek priliva osnovnošolskih otrok iz drugih ljubljanskih občin. Tako bodo otroci iz Novih Poljan hodili na osnovno šolo Kette-Murn.

S takimi in podobnimi – pogosto malenkostnimi – problemi so se ukvarjali delegati in so potem, ko so pod vsemi trditvami proti gradnji soseske potegnili črto odločili, da je treba vso stvar še enkrat temeljito razmisliti in se odločiti dokončno na seji v septembru. Usklajevalni postopki so že v polnem teku in precej dilem je že razrešenih. Več kot je bilo v zvezi z Novimi Poljanami že povedanega, ne moremo povedati. Lahko pa razmišljamo o upravičenosti »borbe« proti gradnji, o tem, zakaj so vsi, ki so se izrekli proti, čakali na zadnji trenutek, zakaj se niso priključili javni razpravi v krajevni skupnosti, zakaj delegati postavljajo pogosto privatne interese pred splošne interese družbe, zakaj...?

M. KAUCIČ

Poročilo družbenega pravobranilca samoupravljanja Ljubljana o delu in pojavih na področju varstva samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine

Utrjevanje samoupravljanja

Osrednja usmeritev družbenega pravobranilca samoupravljanja v preteklem letu je bila, kot je poudarjeno v uvodu k poročilu, ki je bilo predloženo v obravnavo delegatom občinske skupščine v nalogah, da na podlagi ustave in zakona o združenem delu sodeluje v spremembah družbenoekonomskega položaja delavca v združenem delu. Ob tem se je potrebno zavedati, da preobrazba ne poteka vedno spontano, da so včasih napor delavcev brezuspešni, ter da se srečujemo dostikrat z neznanjem in odpori.

Oblika dela družbenega pravobranilca samoupravljanja je bila pri konkretnih rešitvah predvsem v strokovno svetovalni dejavnosti in le v t. i. ekscesnih primerih se je posluževal zakonskih pooblastil. Ob tem je pomembna ugotovitev, da zlasti pri uveljavljanju in varstvu pravic delavcev še vedno samoupravni mehanizem v OZD ni zadosti in odločilno vključen v reševanje teh sporov. Še vedno se taki problemi rešujejo z delova-

njem vodstev družbenopolitičnih organizacij, kar pomeni, da v določenih sredinah družbenopolitične organizacije ne delujejo znotraj delegatskega sistema.

Uresničevanje 662. člena ZZZ

Obseg zadev se je v preteklem letu glede na leto 1976 zelo povečal. Od skupno 575 zadev, ki jih je družbeni pravobranilec samoupravljanja v

lanskem letu obravnaval, jih kar 57,5% izvira iz naše občine.

Največ zadev se nanaša na medsebojna razmerja delavcev v združenem delu, sledijo pa varstvo lastnine in samoupravna organiziranost.

Tudi v poročilu, ki ga je pripravil javni pravobranilec samoupravljanja se pojavlja ugotovitev, da je še vedno pri uveljavljanju zakona o združenem delu dan večji poudarek pravno formalni plati konstituiranja združenega dela medtem ko je bilo manj storjenega na vsebinski preobrazbi.

Uresničevanje 662. člena zakona o združenem delu je osnova na kateri delavec lahko dejansko uresničuje svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice. V mnogih organizacijah so se ob koncu preteklega leta ukvar-

jali le s samoupravnimi sporazumi o osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov. Opredeliti pa bi bilo potrebno v skladu s 662. členom zakona predvsem tudi ugotavljanje celotnega prihodka in razporejanje dohodka in čistega dohodka. Splošna ocena je, da je večina delovnih organizacij dokaj resno pristopila k pripravi samoupravnih sporazumov. Vendar pa so se pojavljale tudi določene nepravilnosti, zato se je javni pravobranilec vključeval zlasti v pregled samoupravnih sporazumov o delitvi OD in drugih.

V organizacijah, kjer delo ni bilo opravljeno v skladu z zakonom ali so bili izidi referendumov dvomljivi, se bo vzpostavila skupaj s sindikatом politična akcija, ki naj bi ugotovila politično in delovno odgovornost, tako organov kot posameznikov.

S pomočjo registrskega sodišča je družbeni pravobranilec samoupravljanja skrbel tudi za to, da delavci vseh TOZD znotraj DO sklenejo samoupravni sporazum o razporeditvi sredstev, pravic in obveznosti v zakonsko določenem roku. Zanimive so ugotovitve tudi o uveljavljanju svobodne menjava dela na področju družbenih dejavnosti, kjer se delavci zavedajo svojih pravic in dolžnosti ter želijo upravljati z rezultati svojega dela, vendar jim slabo definirani in neovrednoteni programi dostikrat to onemogočajo. Ker to najbolj občutljivejšo področje upravljanja ni urejeno, prihaja do raznih negativnih pojavov in celo do ekscesov. Konkretne problemi v OZD družbenih dejavnosti so naslednji:

V vzgoji in izobraževanju je že dolgo časa prisotna velika fluktuacija prosvetnega kadra. Tako je zaradi kadrovskih problemov ogrožen dopolnilni in dodatni pouk in včasih tudi izvajanje rednega